

Lausunto

16.04.2020

VN/4283/2020

Asia: VN/4283/2020

Valtioneuvoston asetus televisio- ja radiotoiminnasta annetun asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintäministeriö

PL 31

00023 Valtioneuvosto

ASIA: LAUSUNTO TELEVISIO- JA RADIOTOIMINNASTA ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA
(VN/4283/2020)

Liikenne- ja viestintäministeriö ("Ministeriö") on pyytänyt toimijoilta lausuntoa asetusluonnoksesta koksien ohjelmistojen saattamisesta näkö- ja kuulorajoitteisten saataville. Sanoma Media Finland Oy ("Sanoma"). Sanoma kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa, ja esittää näkemyksensä seuraavaa:

Tiivistelmä:

1. Sanoma kannattaa asetusluonnokseen sisältyvän määräaikaisen poikkeuksen jatkamista koskien suoria lähetettäviä ohjelmia. Uusia velvoitteita ei tule saattaa voimaan, ennen kuin niiden toteuttaminen on teknistaloudellisesti perusteltua. Velvoitetta ei tule lainkaan ulottaa kaupallisiin televisiotoimijoihin.
2. Ääni- ja tekstityspalveluihin ei tule asettaa tekoälyn pohjautuvaa kehitystä estäviä laatuvelvoitteita.
3. Koronapandemian aiheuttamien mittavien ja pitkäaikaisten taloudellisten negatiivisten vaikutuksien vuoksi, on vallitsevassa tilanteessa keskeytettävä tai lykättävä kaikki mediatoimijoille lisäkustannuksia aiheuttavat lainasäädäntöhankkeet.
4. Ääni- ja tekstityspalvelut ovat osa yhteiskunnan julkisia palveluita riippumatta siitä, millä televisiokanavalla palveluita määrätään tarjottavaksi. Kaikki palveluiden tuottamisesta aiheutuvat kustannukset tulee kattaa julkisin varoin.

Suorien lähetysten tekstittäminen edellyttää tekoälysovelluksia

Sanoma on kansallinen edelläkävijä uuden tekoälyyn perustuvan tekstitysteknologian kehittämisessä ja käyttöön ottamisessa. Tämän teknologian kehittyminen on edellytys sille, että myös suoria lähetyksiä ja uutisia voidaan tulevaisuudessa tekstittää.

Sähköisen viestinnän palvelulain uudistamisen yhteydessä on esitetty laatuvaatimusten liittämistä ääni- ja tekstitysvelvoitteeseen. Uuden teknologian käyttöön oton alkuvaiheeseen liittyi teknisiä haasteita, jotka nyt ovat pääosin korjattu. Käytetyissä puheenvuoroissa on käytännössä edellytetty tekoälyyn pohjautuvan tekstityksen käytön lopettamista lailla. On esitetty, että tekoälyn sijaan, tulisi laatuvaatimukseen vedoten kaikki ohjelmat tekstittää ihmisvoimin kääntäjien toimesta.

Tämä on ristiriidassa lain ja asutuksen tavoitteiden kanssa laajentaa ääni- ja tekstityspalvelut myös suoriin lähetyksiin. Ilman tekoälyn käytöstä saatavaa laajaa dataa ei ole mahdollista kehittää menetelmiä automaattiselle ohjelmatekstitykselle. On selvää, että uuden teknologian käytön alkuvaiheessa siihen kohdistuu kritiikkiä, erityisesti jos sitä verrataan perinteiseen ammattikäntäjien tekemään tekstitykseen. Kehitys on kuitenkin hyvin nopeaa ja uuden teknologian hyödyt tulevat moninkertaisesti kattamaan lyhytkestoiset vähäiset haitat.

Sanoma huomauttaa, että ääni- ja tekstityspalveluihin ei tule edellä kuvatusta syystä asettaa kehitystä estäviä laatuvelvoitteita, jotka johtaisivat suurein lähetysten tekstittämisen siirtymiseen kauas tulevaisuuteen.

Lisäkustannuksia aiheuttavaa uutta sääntelyä tulisi lykätä

Suomessa toimitaan koronapandemian vuoksi poikkeusoloissa. Vaikutukset elinkeinoelämään ja työllisyyteen ovat mittavat. Tilanne vaikeutta ennestään erittäin haastavassa markkinatilanteessa

toimineiden kotimaisten mediayhtiöiden toimintaedellytyksiä. Medialiitto on esittänyt Valtioneuvostolle, että määräajaksi palautettaisiin mediayhtiöille niiden maksamat arvonlisäverot. Tällainen tuki olisi luonteeltaan neutraalia eikä sillä olisi sananvapauden tasapuolista toteutumista vääristävää vaikutusta.

Suorien taloudellisten tukien lisäksi on vallitsevassa tilanteessa keskeytettävä ja lykättävä kaikki mediatoimijoille lisäkustannuksia aiheuttavat lainasäädäntöhankkeet. Olemassa olevia palveluvelvoitteita on tarkasteltava kriittisesti ja ensisijalle on asetettava mediayhtiöiden toimintaedellytysten varmistaminen. Ilman sitä ei palveluvelvoitteillekaan ole kohdetta.

Helsingissä 16. huhtikuuta 2020

Sanoma Media Finland Oy

Marcus Wiklund

Johtaja, yhteiskuntasuhteet

Wiklund Marcus
Sanoma Media Finland Oy